

บทที่ 4

สรุปผลการดำเนินการมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

จากการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม และมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อมของโครงการประตุน้ำท่าทางงาม จังหวัดพิษณุโลก สามารถสรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการฯ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับทราบผลการดำเนินการติดตามตรวจสอบ และพิจารณาให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

4.1. สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันโครงการประตุน้ำท่าทางงาม จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระยะก่อสร้าง ซึ่งมีแผนการก่อสร้าง พ.ศ. 2562 - 2566 ซึ่งดำเนินการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดังนี้

4.1.1 ด้านทรัพยากรกายภาพ

สภาพภูมิประเทศ กรมชลประทานดำเนินกิจกรรมการก่อสร้างในบริเวณพื้นที่ที่กันเขตไว้แล้วเท่านั้น โดยมีการกันเขตพื้นที่ก่อสร้าง และดำเนินการขุดเปิดหน้าดินในฤดูแล้ง รวมถึงมีการปลูกพืชคลุมดินและไม่ย่นต้นบริเวณหัวงาน ทั้งนี้จะมีการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณพื้นที่หัวงาน และพื้นที่ใกล้เคียง ในปี 2566

คุณภาพอากาศ กรมชลประทานดำเนินการฉีดพรมน้ำบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง มีการควบคุมความเร็วของรถบรรทุกวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างให้ไม่เกิน 30 กิโลเมตรต่อชั่วโมง เพื่อลดปัญหาการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง และมีการดำเนินการปิดคลุมรถบรรทุกที่ใช้ขนส่งอุปกรณ์ก่อสร้าง

ทรัพยากรดิน การก่อสร้างโครงการมีการดำเนินการขุดเปิดหน้าดินเฉพาะบริเวณพื้นที่ก่อสร้างหัวงานเท่านั้น รวมถึงนำดินที่ขุดเปิดหน้าดินทั้งหมดมาใช้ก่อสร้างองค์ประกอบโครงการและปรับสภาพพื้นที่บริเวณโครงการ

ธรณีวิทยาและการเกิดแผ่นดินไหว กรมชลประทานดำเนินการออกแบบอาคารหรือสิ่งปลูกสร้างให้สามารถรองรับการเกิดแผ่นดินไหว

วัสดุที่ใช้ในการก่อสร้าง กรมชลประทานดำเนินการขุดบ่อก่อสร้างในช่วงหน้าแล้งเท่านั้น โดยนำดินที่ได้มาใช้อก่อสร้างองค์ประกอบโครงการและปรับสภาพพื้นที่บริเวณโครงการ และจำกัดพื้นที่กองดินพื้นที่จัดวางวัสดุก่อสร้างให้อยู่บริเวณพื้นที่การก่อสร้างเท่านั้น อีกทั้งมีการฉีดพรมน้ำบริเวณพื้นที่ก่อสร้างเพื่อลดการฟุ้งกระจายของฝุ่นละออง

เสียงและความสั่นสะเทือน กรมชลประทานกำหนดมาตรการให้เจ้าหน้าที่ควบคุมงาน และคนงานก่อสร้างต้องใส่อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล (Personal Protective Equipment, PPE) ในขณะปฏิบัติการ และกำชับให้ดำเนินการตามมาตรการความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด อีกทั้ง กรมชลประทานกำหนดให้ปฏิบัติงานและการก่อสร้างในช่วงเวลา 07.30 – 18.00 น. เท่านั้น

ตะกอน กรมชลประทานดำเนินการขุดเปิดหน้าดินและงานฐานรากในฤดูแล้งเท่านั้น และนำดินที่เกิดจากการขุดเปิดหน้าดินทั้งหมดได้มาใช้อก่อสร้างองค์ประกอบโครงการและปรับสภาพพื้นที่บริเวณโครงการ

การชะล้างพังทลายของดิน กรมชลประทานดำเนินการขุดเปิดพื้นที่ก่อสร้างเท่าที่จำเป็น อีกทั้งกำชับให้มีการดำเนินกิจกรรมที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการชะล้างของหน้าดินให้แล้วเสร็จก่อนฤดูฝนเพื่อป้องกันการชะล้างพังทลายของดิน

อุทกวิทยาน้ำผิวดิน กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างประตูระบายน้ำทำนงงามในช่องลัดในช่วงฤดูแล้ง ซึ่งปัจจุบันมีการขุดเชื่อมช่องลัดกับแม่น้ำยมแล้ว แต่ยังไม่มีการก่อสร้างองค์ประกอบใดในลำน้ำเดิม และมีการขุดลอกปรับปรุงแม่น้ำยมด้านเหนือและท้ายประตูระบายน้ำ เพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบกับพื้นที่ท้ายประตูระบายน้ำ

คุณภาพน้ำผิวดิน กรมชลประทานดำเนินกิจกรรมก่อสร้างประตูระบายน้ำทำนงงามในช่วงฤดูแล้ง เพื่อป้องกันการชะล้างหน้าดินลงสู่แหล่งน้ำ และดำเนินการก่อสร้างที่ปักคนงาน อาคารสำนักงานให้อยู่ห่างจากแหล่งน้ำมากกว่า 50 เมตร พร้อมทั้งติดตั้งระบบบ่อเกรอะในที่ปักคนงานของโครงการ เพื่อควบคุมไม่ให้มีการปนเปื้อนของสิ่งปฏิกูลลงสู่แหล่งน้ำ รวมถึงมีการจัดวางถังขยะบริเวณที่ปักคนงานอย่างเพียงพอ โดยให้องค์การบริหารส่วนตำบลทำนงงามเป็นผู้รับผิดชอบในการนำไปกำจัดอาทิตย์ละ 2 ครั้ง

4.1.2 ด้านทรัพยากรชีวภาพ

สัตว์ป่า กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างในเขตพื้นที่ก่อสร้างเท่านั้น ซึ่งบริเวณพื้นที่การก่อสร้างไม่ได้เป็นแหล่งที่อยู่ของสัตว์ป่า จึงไม่ก่อให้เกิดการรบกวนต่อแหล่งที่อยู่อาศัยสัตว์ป่า รวมทั้งควบคุมไม่ให้คนงานมีการล่า และจับสัตว์ป่าบริเวณใกล้เคียง

สิ่งมีชีวิตในน้ำ กรมชลประทานมีการออกแบบทางผ่านปลา ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการก่อสร้าง โดยกิจกรรมการก่อสร้างจะดำเนินการในช่วงฤดูแล้งเท่านั้น เพื่อลดผลกระทบจากตะกอนดินลงสู่แหล่งน้ำ อีกทั้งมีการติดตั้งระบบบำบัดสิ่งปฏิกูลชนิดบ่อเกรอะในที่ปักคนงานของโครงการ เพื่อควบคุมไม่ให้เกิดการปนเปื้อนของสิ่งปฏิกูลลงสู่แหล่งน้ำ รวมถึงควบคุมคนงานไม่ให้เกิดการจับสัตว์น้ำในบริเวณพื้นที่ก่อสร้างทั้งในบริเวณหัวงาน เหนือหัวงาน และท้ายหัวงาน

4.1.3 ด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์

ระบบชลประทาน กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างประตูระบายน้ำทำนงงามในฤดูแล้ง ปัจจุบันอยู่ระหว่างการก่อสร้างอาคารประกอบยังไม่มีกิจกรรมที่จะต้องดำเนินการก่อสร้างในลำน้ำยม หากมีกิจกรรมดังกล่าวจะดำเนินการก่อสร้างทางเบี่ยงน้ำหรือทำการผันน้ำไปยังท้ายน้ำตามมาตรการกำหนด เพื่อให้การไหลของน้ำในลำน้ำยมสามารถไหลได้ตามปกติ ไม่ส่งผลกระทบต่อการใช้น้ำ เพื่อประโยชน์ด้านการเกษตร อุปโภค บริโภค และระบบนิเวศของแหล่งน้ำ

เกษตรกรรมและปศุสัตว์ กรมชลประทานดำเนินการจัดประชุมชี้แจงรายละเอียดแผนการก่อสร้างโครงการให้แก่เจ้าของพื้นที่เกษตรกรรมที่ต้องสูญเสียที่ดินได้รับทราบก่อนการก่อสร้าง เพื่อให้เกษตรกรเก็บเกี่ยวผลผลิตล่วงหน้า

การใช้น้ำ กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างประตูระบายน้ำทำนงงามในช่วงฤดูแล้ง โดยการก่อสร้างในบ่อก่อสร้าง เพื่อดักเศษวัสดุ ดิน หิน ตะกอน และอื่นๆ จากกิจกรรมการก่อสร้างไม่ให้ถูกชะล้างลงสู่ลำน้ำ

การบริหารการใช้น้ำ กรมชลประทานมีการดำเนินการภายใต้แผนการบริหารการใช้น้ำและองค์กรกลุ่มผู้ใช้น้ำ ในปี 2566 เพื่อจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ อีกทั้งเพื่อให้ประชาชนได้เตรียมความพร้อมและวางแผนการบริหารการใช้น้ำมีความเหมาะสม

การระบายน้ำและการบรรเทาอุทกภัย กิจกรรมการก่อสร้างดำเนินการในฤดูแล้งเท่านั้น และควบคุมไม่ให้เศษวัสดุหล่นไปในลำน้ำ ซึ่งเป็นเหตุให้เกิดการกีดขวางการไหลของน้ำ

การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ กรมชลประทานมีการดำเนินการแผนการติดตามตรวจสอบคุณภาพน้ำผิวดิน เพื่อติดตามผลกระทบทางคุณภาพน้ำที่ส่งผลต่อสิ่งมีชีวิตในน้ำ จากผลการวิเคราะห์คุณภาพน้ำผิวดิน พบว่า ดัชนีที่ตรวจวัดส่วนใหญ่มีค่าอยู่ในเกณฑ์คุณภาพน้ำเพื่อการคุ้มครองสัตว์น้ำจืด (เอกสาร

วิชาการสถาบันประมงน้ำจืดแห่งประเทศไทย ฉบับที่ 75/2530 ยกเว้น ค่าของแข็งแขวนลอย (SS) และค่าเหล็ก (Fe) ซึ่งทั้ง 2 ค่า เป็นค่าที่พบได้ตามธรรมชาติในช่วงฤดูฝน ทั้งนี้ในช่วงฤดูฝนหรือฤดูน้ำหลากไม่มีกิจกรรมที่ก่อสร้างประตูประบายน้ำทำนงงานในลำน้ำ เพื่อป้องกันผลกระทบที่จะเกิดต่อคุณภาพน้ำ พร้อมทั้งกำชับไม่ให้คนงานก่อสร้างใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำที่ผิดกฎหมายบริเวณพื้นที่โครงการ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน กรมชลประทานดำเนินการขุดเปิดหน้าดินและก่อสร้างห้วยงานเฉพาะบริเวณพื้นที่โครงการเท่านั้น เพื่อลดผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อการที่ดินบริเวณพื้นที่โดยรอบ

พลังงานและไฟฟ้า กรมชลประทานมีการจัดเตรียมเครื่องปั่นไฟฟ้าสำรองเพื่อใช้ในพื้นที่ก่อสร้าง

การคมนาคมขนส่ง กรมชลประทานดำเนินการก่อสร้างถนนทดแทนในพื้นที่ห้วยงาน เพื่อให้ชาวบ้านสามารถสัญจรผ่านได้ อีกทั้งยังมีการติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าแสงสว่างให้เพียงพอ ป้ายจราจร และเครื่องหมายจราจรอย่างชัดเจน รวมถึงป้ายเตือนตั้งแต่ทางเข้าโครงการ

การจัดการน้ำเสีย สิ่งปฏิกูล และขยะมูลฝอย กรมชลประทานดำเนินการสร้างห้องน้ำ ห้องส้วม และระบบบ่อเกรอะ อย่างถูกสุขลักษณะ รวมถึงจัดเตรียมภาชนะรองรับขยะมูลฝอยให้เพียงพอและวางกระจายตามบริเวณต่างๆ โดยรอบพื้นที่ก่อสร้าง พร้อมทั้งประสานให้องค์การบริหารส่วนตำบลทำนงงานเข้ามาดำเนินการเก็บรวบรวมไปกำจัดตามหลักวิชาการอาทิตย์ละ 2 ครั้ง

การจัดการลุ่มน้ำ กรมชลประทานดำเนินการตัดไม้ออกจากพื้นที่ก่อสร้างโครงการเท่าที่จำเป็นเท่านั้น และภายหลังจากการใช้พื้นที่จะมีการปรับสภาพพื้นที่ และปลูกพืชคลุมดิน ซึ่งจะดำเนินการในปี 2566 อีกทั้งยังดำเนินการก่อสร้างประตูประบายน้ำทำนงงานในบ่อก่อสร้าง เพื่อป้องกันไม่ให้เศษวัสดุ ดิน หิน และตะกอนที่เกิดจากกิจกรรมการก่อสร้างถูกชะล้างลงสู่แหล่งน้ำ

4.1.4 ด้านคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต

เศรษฐกิจและสังคม กรมชลประทานดำเนินการจ่ายค่าชดเชยที่ดินและทรัพย์สินในราคาที่เหมาะสม และมีการจ้างแรงงานในท้องถิ่น เพื่อลดปัญหาด้านสังคมและเป็นการสร้างรายได้ให้กับราษฎรในชุมชน อีกทั้งมีแผนประชาสัมพันธ์โครงการ และการมีส่วนร่วมของประชาชน โดยมีการชี้แจงความก้าวหน้าของการดำเนินงานให้กับชุมชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่อง

สุขภาพอนามัยและการบริการสาธารณสุข

- **การศึกษาสิ่งคุกคามทางชีวภาพ** กรมชลประทานร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก ดำเนินงานตามแผนป้องกันและติดตามการเฝ้าระวังโรคติดต่อที่มียุงและอาหารเป็นสื่อ เพื่อนำอุจจาระของคนงานก่อสร้างไปตรวจวินิจฉัยเกี่ยวกับหนอนพยาธิ อีกทั้งยังมีการดำเนินงานตามแผนป้องกันและติดตามการเฝ้าระวังพาหะและโรคติดต่ออันตราย เพื่อเก็บข้อมูลผู้ป่วยโรคติดต่อโดยแมลง โดยสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 จังหวัดพิษณุโลก

- **การศึกษาสิ่งคุกคามทางสังคม** กรมชลประทานพิจารณาและให้ความสำคัญกับการจ้างแรงงานในท้องถิ่น โดยเฉพาะกลุ่มผู้ได้รับผลกระทบจากโครงการเป็นลำดับแรก ก่อนจะพิจารณากลุ่มแรงงานอื่นตามลำดับต่อไป

- **การศึกษาสิ่งคุกคามทางการยศาศตร์** กรมชลประทานมีจัดจ้างแรงงานในท้องถิ่นคิดเป็นร้อยละ 90 และแรงงานอื่นๆ ที่มีความชำนาญเฉพาะทางเพิ่มเติม พร้อมทั้งมีการตรวจสอบประวัติคนงานก่อสร้างโครงการ รวมถึงมีการจัดให้ความรู้ด้านการทำงานที่ปลอดภัย และจัดหาอุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลไว้สำหรับผู้ปฏิบัติงานและผู้มาติดต่อประสานงานในปริมาณที่เพียงพอต่อความต้องการ

- **การศึกษาสิ่งคุกคามทางสุขภาพจิต** กรมชลประทานมีการดำเนินงานในรูปแบบการประชาสัมพันธ์ของโครงการดำเนินการตามแผนประชาสัมพันธ์โครงการ และการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อสร้างความรู้และความเข้าใจของประชาชน พร้อมทั้งให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาด้านความกังวลอันเนื่องมาจากการก่อสร้างโครงการ
  - **การศึกษาด้านสุขภาพอนามัยทั่วไปของประชาชน** กรมชลประทานร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลกดำเนินการตามแผนป้องกันและติดตามการเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยในปี 2565 มีการสำรวจคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค ตรวจสอบสารเคมีในเลือด จัดอบรมผู้ประกอบการร้านอาหาร และจัดทำสื่อให้ความรู้ด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ และสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 2 ดำเนินการตามแผนป้องกันและติดตามการเฝ้าระวังพาหะและโรคติดต่อมาโดยแมลง โดยในปี 2565 มีการดำเนินงานเป็นการสำรวจทางด้านกีฏวิทยา เก็บข้อมูลและติดตามผู้ป่วยโรคติดต่อมาโดยแมลงสำรวจแมลงพาหะนำโรค และการเก็บข้อมูลผู้ป่วยโรคติดต่อมาโดยแมลง เพื่อติดตามการเปลี่ยนแปลง
  - **การศึกษาด้านภาวะโภชนาการ** กรมชลประทานดำเนินการตามแผนประชาสัมพันธ์โครงการ และการมีส่วนร่วมของประชาชน มีดำเนินการด้านงานประชาสัมพันธ์ของโครงการ สร้างความรู้และความเข้าใจของประชาชน พร้อมทั้งให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับโครงการเพื่อแก้ไขปัญหาด้านความกังวลอันเนื่องมาจากการก่อสร้างโครงการ อีกทั้งยังดำเนินการร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก ดำเนินการตามแผนป้องกันและติดตามการเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม โดยในปี 2564 มีการสำรวจคุณภาพน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค
  - **การศึกษาด้านการบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข** กรมชลประทานมีการกำชับให้คนงานก่อสร้างรักษาความสะอาดภายในพื้นที่ก่อสร้างและบริเวณบ้านพักคนงานอย่างสม่ำเสมอ และมีการจัดเตรียมอุปกรณ์ป้องกันด้านความปลอดภัยในการทำงานแก่คนงานอย่างเพียงพอ
  - **การศึกษาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม** กรมชลประทานร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดพิษณุโลก จัดทำแผนป้องกันและติดตามการเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันพื้นที่ก่อสร้างห้วยงานมีอาคารและที่พักของคนงานและเจ้าหน้าที่โครงการ (ชั่วคราว) พร้อมทั้งจัดให้มีระบบสาธารณสุข ภูมิภาค สุขาภิบาลที่ถูกสุขลักษณะ มีอุปกรณ์และภาชนะรองรับมูลฝอย และของเสียที่เกิดขึ้นจากโครงการ ในปริมาณที่เพียงพอ โดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลท่านางงามเป็นผู้รวบรวมและนำไปกำจัดตามหลักวิชาการอาทิตย์ละ 2 ครั้ง เพื่อป้องกันปัญหาด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจัดหาน้ำเพื่อบริโภคมีปริมาณที่เพียงพอ และสะอาดถูกสุขลักษณะสำหรับเจ้าหน้าที่ และคนงานก่อสร้าง
  - **การศึกษาด้านประชากรศาสตร์** กรมชลประทานมีการจ้างแรงงานท้องถิ่นประมาณร้อยละ 90
- การท่องเที่ยว กีฬา แหล่งนันทนาการ และสุนทรียภาพ** ปัจจุบันอยู่ระหว่างการดำเนินการก่อสร้างห้วยงานและอาคารประกอบ หากดำเนินการก่อสร้างแล้วเสร็จจะดำเนินการตามมาตรการ พร้อมทั้งการปรับปรุงภูมิทัศน์บริเวณห้วยงาน ให้มีความกลมกลืนและใกล้เคียงกับสภาพแวดล้อมเดิมก่อนมีโครงการ โดยมีแผนการฟื้นฟูและจัดภูมิทัศน์บริเวณห้วยงานประจวบฯ น้ำเพื่อการท่องเที่ยว ในปี 2566
- การชดเชยทรัพย์สิน** กรมชลประทานมีแผนการประชาสัมพันธ์โครงการให้ผู้ที่ได้รับผลกระทบได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการอย่างต่อเนื่องและมีการจ่ายค่าชดเชยที่ดินและทรัพย์สินในราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรม

4.2 สรุปผลการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม

ปัจจุบันโครงการประจักษ์บายน้ำท่านางาม จังหวัดพิษณุโลก อยู่ในระยะก่อสร้าง ซึ่งดำเนินการปฏิบัติตามมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม ดังนี้

4.2.1 ด้านทรัพยากรกายภาพ

ตะกอน กรมชลประทานดำเนินการขุดเปิดหน้าดินในช่วงฤดูแล้งเท่านั้น อีกทั้งมีการวางหินเรียงในร่องเกเบี้ยนบริเวณคันกันน้ำ เพื่อป้องกันปัญหาการกัดเซาะดินที่อาจเกิดขึ้น และจะมีการปลูกพืชคลุมดินภายหลังที่มีการการก่อสร้างใกล้แล้วเสร็จ

อุทกวิทยาน้ำผิวดิน ศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนล่าง กรมชลประทาน ดำเนินการตามแผนการติดตามตรวจสอบด้านอุทกวิทยาน้ำผิวดิน ตั้งแต่ปี 2564 ถึงปัจจุบัน โดยในปี 2565 มีการติดตั้งสถานีโทรมาตรวัดระดับน้ำอัตโนมัติ Y.66 จำนวน 1 สถานี บริเวณด้านเหนือสำหรับบริเวณท้ายน้ำ มีสถานี Y.16 ของศูนย์อุทกวิทยาชลประทานภาคเหนือตอนล่างเดิมอยู่แล้ว ซึ่งสามารถนำข้อมูลมาตรวจสอบได้ จึงมิได้มีการติดตั้งสถานีท้ายน้ำเพิ่มเติม ซึ่งจะนำข้อมูลจากสถานีดังกล่าว มาใช้ในการตรวจสอบการเปลี่ยนแปลงของระดับน้ำ และปริมาณน้ำท่าในปีถัดไป และที่จุดที่ตั้งประจักษ์บายน้ำท่านางามยังไม่ได้ดำเนินการติดตั้ง เนื่องจากโครงการยังก่อสร้างไม่แล้วเสร็จ

คุณภาพน้ำผิวดิน กรมชลประทานดำเนินการภายใต้แผนติดตามตรวจสอบด้านคุณภาพน้ำผิวดิน ตั้งแต่ปี 2563 – 2575 โดยในปี 2565 ดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำผิวดินจำนวน 5 จุดเก็บตัวอย่าง จำนวน 2 ครั้ง โดยดำเนินการเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำผิวดิน ครั้งที่ 1 เดือนพฤศจิกายน 2564 และครั้งที่ 2 เดือนสิงหาคม 2565

คุณภาพน้ำใต้ดิน กรมชลประทานดำเนินการภายใต้แผนติดตามตรวจสอบระดับน้ำใต้ดินและคุณภาพน้ำใต้ดิน ตั้งแต่ปี 2563 – 2575 โดยในปี 2565 มีแผนดำเนินการเก็บตัวอย่างน้ำใต้ดินจำนวน 4 จุดเก็บตัวอย่าง จำนวน 2 ครั้ง โดยดำเนินการเก็บตัวอย่างคุณภาพน้ำผิวดิน ครั้งที่ 1 เดือนมีนาคม 2565 และครั้งที่ 2 เดือนกรกฎาคม 2565

4.2.2 ด้านทรัพยากรชีวภาพ

สิ่งมีชีวิตในน้ำ กรมชลประทานมีการดำเนินงานร่วมกับกรมประมง ภายใต้แผนการติดตามตรวจสอบด้านนิเวศวิทยาทางน้ำและทรัพยากรการประมง โดยมีแผนดำเนินการเก็บตัวอย่างปลา แพลงก์ตอนพืช แพลงก์ตอนสัตว์ และสัตว์หน้าดิน จำนวน 9 จุด จำนวน 2 ครั้งต่อปี ดำเนินการครั้งที่ 1 เดือนเมษายน 2565 และดำเนินการครั้งที่ 2 เดือนสิงหาคม 2565

4.2.3 ด้านคุณค่าการใช้ประโยชน์ของมนุษย์

ระบบชลประทาน กรมชลประทานได้มีการขุดเปิดหน้าดิน และมีการขยายลำน้ำยมแล้ว แต่ยังไม่มีการสร้างสิ่งกีดขวางลำน้ำ แต่มีการติดตามตรวจสอบการระบายน้ำไปทางท้ายน้ำ ทางช่องลัด และลำน้ำเดิมอย่างสม่ำเสมอทุกวัน

การระบายน้ำและการบรรเทาน้ำท่วม ปัจจุบันมีการดำเนินการบริเวณลำน้ำยม และติดตามตรวจสอบการระบายน้ำไปทางท้ายน้ำ โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง

การประมงและการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการก่อสร้างในปีที่ 3 จึงทำให้ไม่เกิดผลกระทบกับกิจกรรมการประมงของประชาชน

การใช้ประโยชน์ที่ดิน กรมชลประทานได้ดำเนินการกองและเก็บวัสดุก่อสร้าง และเครื่องจักรต่างๆ โดยกำหนดให้มีการจัดวางอยู่ในพื้นที่เขตก่อสร้าง

4.2.4 ด้านคุณค่าต่อคุณภาพชีวิต

เศรษฐกิจและสังคม กรมชลประทานดำเนินการสำรวจสภาพเศรษฐกิจสังคม โดยการสำรวจสภาพเศรษฐกิจสังคม ติดตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพความเป็นอยู่ รวมถึงข้อคิดเห็น และข้อห่วงกังวลของผู้ได้รับประโยชน์ และได้รับผลกระทบจากโครงการแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2564 ซึ่งผลจากการสัมภาษณ์ครัวเรือนตัวอย่างในพื้นที่รับผลกระทบจำนวน 13 ราย พบว่า ผลกระทบทางบวก ครัวเรือนตัวอย่างส่วนใหญ่คาดว่าจะการดำเนินงานโครงการจะทำให้มีน้ำชลประทานเพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 46.15 มีแหล่งท่องเที่ยวและพักผ่อนหย่อนใจเพิ่มขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้นทั้งรายได้จากการประกอบอาชีพทางการเกษตรและอาชีพเสริมอื่นๆ ทำให้ลูกหลานกลับมาทำการเกษตรเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 15.38 เท่ากัน และผลกระทบทางลบ ครัวเรือนตัวอย่างส่วนใหญ่ระบุว่า การดำเนินงานโครงการส่งผลกระทบต่อสภาพ/วิถีชีวิตของชุมชนเปลี่ยนแปลงไป สมาชิกในครัวเรือนต้องออกไปหางานทำนอกชุมชน และอาจทำให้เกิดความขัดแย้งในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 7.69 เท่ากัน ถึงแม้ผู้ที่ได้รับผลกระทบจะมีที่ดินทำกินลดลง ต่างก็ระบุว่ายังมีที่ดินเพียงพอต่อการประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 92.31